

UDÁLOSTI

Stopadesátkou na dálnici už od příštího roku? Vnitro protestuje

Už příští rok v lednu by se mohla zvýšit povolená rychlost na moderních úsecích dálnic. Záměr ale ještě může narazit.

MIROSLAV ELSNIC

Už za necelý rok se milovníci svižnější jízdy dočkají zásadní změny. Po dálnicích by mohli jezdit až „stopadesátkou“. Ovšem ne všude. Nový rychlostní limit by platil pouze na vybraných úsecích a jen za dobrého počasí. Novinka je součástí novely zákona o silničním provozu, kterou v předchozích dnech schválila vláda a nyní zamíří k rukám zákonodárců. Pokud vše půjde podle harmonogramu, zákon by mohl platit od ledna příštího roku.

POUZE NA MODERNÍCH ÚSECÍCH SE ZNAČENÍM

Umožnit řidičům „prohnat se“ po některých částech dálnice rychlostí až 150 kilometrů v hodině bez hrozby pokuty slíbila vláda Petra Fialy (ODS) ve svém programovém prohlášení. Ministerstvo dopravy upozorňuje, že vyšší rychlost bude povolena pouze na moderních úsecích, a navíc vybavených telematikou

(proměnlivé digitální tabule nad silnicemi, kde lze promítnat značky). Po vzoru sousedního Německa a Rakouska by se navíc mělo s maximální povolenou rychlostí na dálnicích takzva-

ně pracovat i směrem do-

lů. „Za dobré viditelnosti a na moderním a bezpečném úseku může být povolena vyšší rychlost. Naopak v případě špatné viditelnosti by mohla být maximální rychlost lokálně omezená,“ uvedl ministr dopravy Martin Kupka (ODS).

Změna se zamlouvá některým řidičům. „Nový úsek dálnice D6 od Nového Strašce k Řevničovu je pro to v létě ideální. Všeobecně si myslím,

že by povolená rychlost hlavně na rovných úsecích mohla být vyšší. Jezdím i do Německa, dálnice jsou tam klikatější a jezdí se tam rychleji než u nás,“ myslí si řidič rozvážkové služby Ra-

dek Po-

kovný.

Jenže

návrh by

mohl ve sněmov-

ně narazit. Kriticky se

totiž k němu postavilo třeba ministerstvo vnitra, pod nějž spadá policie. Resort dopravy mimo jiné úředníci z vnitra upozornili, že drtivá většina úseků českých dálnic je vyprojektována pro rychlost 120 kilometrů v hodně a i dnešní limit 130 kilometrů v hodině je již na většině dálničních úseků na hranici bezpečnosti. „Návrh představuje

zvýšené riziko vzniku vážných dopravních nehod, což je umocněno i faktem, že Česká republika má v rámci Evropské unie jeden z nejstarších vozových parků. Předložený návrh tak neguje směřování Evropské unie a vládou schválené Strategie BESIP 2021-2030, jejímž cílem je snížit počet dopravních nehod s těžkým zraněním a s usmrcením o 50 procent do roku 2030,“ stojí v připomínce od ministerstva vnitra.

ODPOR JE ZATÍM DOST SILNÝ

Záporné stanovisko z obav nárůstu počtu nehod s fatálními následky zaslal i Svaz měst a obcí České republiky či ministerstvo průmyslu.

Protí se staví i dopravní experti. Česko podle nich nemá na rychlejší jízdu stavěné dálnice. „Jedná se zatím o malý počet úseků dálnic, které by takovou místní úpravu umožňovaly. Argumentace pro zavedení takové místní úpravy není příliš silná,“ řekl expert z Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice Jan Pokorný. Dále upozornil na nebezpečí navýšení rozdílné rychlosti mezi vozidly v pravém a levém jízdním pruhu, což může zvýšit nehodovost.

Krátce

Spotřeba plynu poklesla

ČEŠI ŠETŘÍ. Spotřeba plynu byla loni v síti distribuční společnosti EG.D nejnižší za devět let. Celoroční spotřeba v síti EG.D byla loni 298 milionů metrů krychlových plynu, meziročně spotřebovali zákazníci o 16 procent plynu méně. Trend šetření potvrzují i čísla za prosinec, kdy energetici dodali domácnostem a firmám o 13 procent méně plynu než ve stejném měsíci roku 2021. Za prosinec to bylo 38,3 milionu metrů krychlových. Včera to řekl mluvčí společnosti E.ON Roman Šperňák. Foto: ČTK

Nezaměstnaných bylo v prosinci více

Praha – Nezaměstnanost v Česku v prosinci stoupla na 3,7 procenta, zatímco předchozí tři měsíce stagnovala na 3,5 procenta. O práci se prostřednictvím úřadů práce ucházelo 271 803 lidí, o 14 616 více než o měsíc dříve. Současně o zhruba 3300 oproti listopadu ubylo volných pracovních míst, kterých zaměstnavatelé na konci loňského roku nabízeli 288 647. Jejich nabídka byla přesto dál vyšší než počet uchazečů. Vyplývá to z údajů, které zveřejnil Úřad práce ČR. (čtk)

V týdnu může sněžit, ale teploty dál porostou

Praha – V týdnu může v Česku ve vyšších polohách sněžit, ale teploty vystoupají až na deset stupňů nad nulou. Mrznout bude zřejmě jen v noci. Vyplývá to z týdenní předpovědi počasí na webu Českého hydrometeorologického ústavu. Po celý týden bude zataženo až oblačno. Mraky přinesou podle předpovědi každý den v tomto týdnu déšť nebo sněhové přeháňky. V úterý a čtvrtek by mohlo sněžit také v nižších polohách nad 400 metrů. (čtk)

d Víte, že?

Každý pracovní den v roce je v některém z regionálních Deníků vložena nějaká speciální příloha.

Načtete tento kód svým mobilním telefonem.

www.denik.cz/odeniku

Lidé ušetří na jídle

dokončení ze str. 1

Že jsou Češi národem, který hojně slyší na slovo „sleva“ a iniciativy podobné Nesněženo, je v současné době v kurzu, vnímá i člen představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR a provozovatel několika restaurací Luboš Kastner. „Obecně je nyní větší tlak na efektivitu provozu a minimalizaci odpadu. Lidem, kteří podobné slevy vyhledávají, hraje do karet i fakt, že tu máme přísné hygienické normy a ne každý podnik má možnost své výrobky zavažovat či šokově zchladit. „Nemusí se to však týkat jen špatně vypočítaného jídla.

Občas se může stát, že máte objednanou skupinu lidí na jídlo, a ona vám to, když už máte navaženo, odřekne. Tak co pak s takovým jídelm,“ dodal Kastner. Podle něj podobným aktivitám nahrávají i aktuální čísla. Například podle společnosti Dotykačka, která je dodavatelem pokladních systémů pro restaurace, například v loňském listopadu zaplatili zákazníci za jednu návštěvu restaurace v průměru 248 korun. To je o necelých jedenáct procent více než ve stejném období roku 2021. „I toto hraje svoji roli. Nejhorší je tak jídlo zničit. To si nedovolí žádný dobře smýšlející podnikatel,“ dodal Kastner. (pv)

Na oběd ve školní jídelně nedosáhne každé šesté dítě

Praha – Letos nebude moci z finančních důvodů ve školní jídelně obědovat podle neziskové organizace Women for Women (W4W) každé šesté dítě, v roce 2022 to přitom byl každý osmý školák. Organizace, která dětem poskytuje prostřednictvím projektu W4W: Obědy pro děti stravu zdarma, očekává, že letos bude polední jídla hradit až 20 tisícům školákům. Programy na poskytování bezplatné stravy pro děti z nízkopříjmových rodin mají i další organizace a instituce.

Loni se W4W o obědy zdarma přihlásilo 18 765 ža-

ků, což je o 30 procent více než v roce 2021. Letos by to podle organizace mohlo být ještě více, a to až 20 tisíc dětí. Strava pro téměř 19 tisíc dětí stála W4W zhruba 60 milionů korun. V tomto roce by mohla organizace za obědy platit až 100 milionů korun.

Nejvíce žáků, jimž organizace obědy loni platila, navštěvovalo základní školy v Moravskoslezském kraji. V tomto a Středočeském kraji bylo také nejvíce do projektu zapojených škol. Obědy dotované organizací svým žákům loni poskytovalo 27 procent ze všech ZŠ v českých krajích. (čtk)

Vědci dali tvář domnělému upírovi z 19. století

TOMÁŠ ROSA

Obličej takzvaného takzvaného connecticutského upíra z 19. století se nedávno díky moderní forenzní technologii podařilo zrekonstruovat vědcům. Jeho hrob našli archeologové v městečku Giswold ve Spojených státech amerických v roce 1990 a od té doby je zajímavá mužova identita i podoba.

Po desetiletí byla totožnost údajného connecticutského upíra záhadou. Muž si předzvíku vysloužil na základě způsobu, jakým ho obyvatelé města Giswold pohřbili. Ostatky totiž uložili s odděle-

nou hlavou a zkříženými stehenními kostmi. Ve zdejší oblasti v 19. století se tak zacházelo s mrtvými podezřelými z vampyrismu. Tou dobou v Nové Anglii panovala takzvaná Velká upíří panika. Způsobila ji epidemie tuberkulózy, kterou lidé přičítali právě působení vampýrů. Panovala přesvědčení, že úprava kosterních ostatků zabráni nemrtvým bytostem v návratu k životu.

Před čtyřmi lety vědci pomocí genealogických metod DNA muže identifikovali jako pětapadesátiletého farmáře Johna Barbera, který zemřel

na tuberkulózu. Právě prokázání nemoci bylo prvním krokem ke zjištění, o koho se jednalo a proč jej tehdejší lidé považovali za upíra.

Nyní se podařil další významný posun ve zjišťování podrobností o Barberovi. Experti vymodelovali jeho tvář pomocí forenzní rekonstrukce obličeje. Na výzkumu spolupracovaly americké vědecké organizace a vědecké laboratoře na Virginia Commonwealth University.

Tým z univerzitní laboratoře použil pokročilé 3D skenery, aby počítačově zachytil rysy lebky, a poté použil fo-

togrammetrický software k sestavení trojrozměrného digitálního modelu. „Díky tomu jsme prozkoumali geometrické detaily a stupeň fotorealismu,“ vysvětlila v prohlášení zveřejněném na internetových stránkách Virginia Commonwealth University forenzní antropoložka Terrie Simmons-Ehrhardtová.

Období, kterému se přezdívá Velká upíří panika v Nové Anglii, trvalo téměř sto let. Během něj lidé zažívali teror a masovou hysterii způsobenou epidemií součotín, dnes známých jako tuberkulóza. Tehdejší pověry v Americe dávaly nemoc za vinu právě nemrtvým upířským bytostem.

Modernizované české tanky zamíří k ukrajinské armádě

PODPORA UKRAJINSKÉ OBRANĚ. Předseda vlády Petr Fiala stojí vedle zmodernizovaného tanku T-72 při včerejší návštěvě výrobce armádní techniky Excalibur Army ve Šternberku. Tanky dostane ukrajinská armáda. Fiala na hlaveň jednoho ze strojů napsal osobní věnování: „Státním obráncům Ukrajiny – Česká republika. Foto: Deník/ Lukáš Kabaň